

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 15. októbra 2015*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Justičná spolupráca v trestných veciach — Smernica 2010/64/EÚ — Právo na tlmočenie a preklad v trestnom konaní — Jazyk konania — Trestný rozkaz ukladajúci pokutu — Možnosť podať odpor v inom jazyku ako je jazyk konania — Smernica 2012/13/EÚ — Právo na informácie v trestnom konaní — Právo na informácie o obvinení — Doručenie trestného rozkazu — Postupy — Povinné určenie splnomocnenca obvineným — Lehota na podanie odporu plynúca doručením splnomocnencovi“

Vo veci C-216/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Amtsgericht Laufen (Nemecko) z 22. apríla 2014 a doručený Súdnemu dvoru 30. apríla 2014, ktorý súvisí s trestným konaním proti

Gavrilovi Covacimu,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia F. Biltgen, A. Borg Barthet, M. Berger a S. Rodin,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 19. marca 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- G. Covaci, v zastúpení: U. Krause a S. Ryfisch, Rechtsanwälte,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Kemper, splnomocnení zástupcovia,
- grécka vláda, v zastúpení: K. Georgiadis a S. Lekkou, splnomocnení zástupcovia,
- francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas a F.-X. Bréchet, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci M. Salvatorelli, avvocato dello Stato,
- rakúska vláda, v zastúpení: G. Eberhard, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: nemčina.

— Európska komisia, v zastúpení: W. Bogensberger a R. Troosters, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. mája 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 2 a článku 2 ods. 1 a 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 280, s. 1), ako aj článku 2, článku 3 ods. 1 písm. c) a článku 6 ods. 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci trestného konania voči G. Covacimu vo veci dopravných priestupkov, ktorých sa dopustil.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2010/64

- 3 Odôvodnenia 12, 17 a 27 smernice 2010/64 znejú:

„(12) Táto smernica... stanovuje spoločné minimálne pravidlá, ktoré sa majú uplatňovať v oblastiach tlmočenia a prekladu v trestnom konaní, s cieľom posilniť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi.

...

(17) Táto smernica by mala zabezpečiť bezplatnú a primeranú jazykovú pomoc, ktorá umožní podozrivým alebo obvineným osobám, ktoré nehovoria jazykom konania alebo mu nerozumejú, plne uplatniť ich právo na obhajobu a mala by zaručiť spravodlivý proces.

...

(27) Povinnosť starostlivosti voči podozrivým alebo obvineným osobám, ktoré sú v potenciálne slabšom postavení najmä z dôvodu zdravotného postihnutia, ktoré má vplyv na ich schopnosť efektívne komunikovať, je jedným zo základov náležitého výkonu spravodlivosti. Prokuratúra, orgány na presadzovanie práva a justičné orgány by preto mali zabezpečiť, aby uvedené osoby mohli účinne vykonávať práva ustanovené v tejto smernici napríklad tým, že vezmú do úvahy každé potenciálne zranenie, ktoré má vplyv na ich schopnosť sledovať konanie a zrozumiteľne komunikovať, a prijmú vhodné opatrenia na zaručenie týchto práv.“

- 4 Článok 1 tejto smernice s názvom „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“ vo svojom odseku 1 a 2 upravuje:

„1. Touto smernicou sa stanovujú pravidlá týkajúce sa práva na tlmočenie a preklad v trestnom konaní...

2. Právo uvedené v odseku 1 sa vzťahuje na osoby od chvíle, keď sa od príslušných orgánov členského štátu úradným oznámením alebo inak dozvedia, že sú podozrivé alebo obvinené zo spáchania trestného činu, až do ukončenia konania, čo znamená konečné rozhodnutie o otázke, či podozrivé alebo obvinené osoby spáchali trestný čin, pričom sa v prípade potreby vzťahuje aj na odsúdenie a rozhodnutie o každom opravnom prostriedku.“

5 Článok 2 uvedenej smernice s názvom „Právo na tlmočenie“ stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa podozrivým alebo obvineným osobám, ktoré nehovoria jazykom príslušného trestného konania alebo mu nerozumejú, bezodkladne poskytlo tlmočenie počas trestného konania pred vyšetrovacími a justičnými orgánmi vrátane policajného výsluchu, všetkých súdnych pojednávaní a akýchkoľvek potrebných predbežných pojednávaní.

2. Členské štáty zabezpečia, aby tam, kde je to potrebné na zabezpečenie spravodlivého procesu, bolo k dispozícii tlmočenie komunikácie medzi podozrivými alebo obvinenými osobami a ich právnym zástupcom v priamej súvislosti s akýmkoľvek výsluchom alebo pojednávaním počas konania alebo s podaním opravného prostriedku alebo inými procesnými žiadosťami.

3. Právo na tlmočenie podľa odsekov 1 a 2 zahŕňa primeranú pomoc osobám so sluchovým postihnutím alebo s poruchou reči.

...

8. Kvalita tlmočenia poskytovaného podľa tohto článku musí byť postačujúca na zabezpečenie spravodlivého procesu, čo sa dosiahne najmä zabezpečením toho, aby podozrivé alebo obvinené osoby v trestnom konaní boli oboznámené s prípadom, ktorý sa proti nim vedie, a aby boli schopné uplatniť svoje právo na obhajobu.“

6 Článok 3 tej istej smernice s názvom „Právo na preklad základných dokumentov“ znie:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa podozrivým alebo obvineným osobám, ktoré nerozumejú jazyku dotknutého trestného konania, v primeranom čase poskytol písomný preklad všetkých dokumentov, ktoré sú základné na zabezpečenie toho, aby boli schopné uplatniť svoje právo na obhajobu a zaručenie spravodlivého procesu.

2. Medzi základné dokumenty patrí každé rozhodnutie, ktorým sa osoba pozbavuje osobnej slobody, každá obžaloba alebo obvinenie a každý rozsudok.

3. Príslušné orgány rozhodnú o tom, či sú v každom danom prípade ešte iné základné dokumenty. ...

...“

Smernica 2012/13

7 Odôvodnenie 27 smernice 2012/13 znie:

„Osobám obvineným zo spáchania trestného činu by sa mali poskytnúť všetky informácie o obvinení, ktoré sú potrebné na prípravu ich obhajoby, ako aj na zaručenie spravodlivého konania.“

8 Článok 1 tejto smernice nazvaný „Predmet úpravy“ upravuje:

„Touto smernicou sa stanovujú pravidlá týkajúce sa práva na informácie podozrivých alebo obvinených osôb o ich právach v trestnom konaní a o obvinení vznesenom voči nim. ...“

9 Článok 2 ods. 1 uvedenej smernice vymedzuje jej rozsah pôsobnosti takto:

„Táto smernica sa vzťahuje na akékoľvek osoby od chvíle, keď sa od príslušných orgánov členského štátu dozvedia, že sú podozrivé alebo obvinené zo spáchania trestného činu, až do ukončenia konania, čo znamená právoplatné rozhodnutie o otázke, či podozrivá alebo obvinená osoba spáchala trestný čin, vrátane prípadného vynesenia rozsudku a rozhodnutia o opravnom prostriedku.“

10 Článok 3 tej istej smernice s názvom „Právo na informácie o právach“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby sa podozrivým alebo obvineným osobám poskytli bezodkladne informácie aspoň o uvedených procesných právach uplatniteľných podľa vnútroštátneho práva s cieľom umožniť ich účinné uplatňovanie:

...

c) právo na informácie o obvinení v súlade s článkom 6;

...“

11 Článok 6 smernice 2012/13 s názvom „Právo na informácie o obvinení“ stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby podozrivým alebo obvineným osobám boli poskytnuté informácie o trestnom čine, zo spáchania ktorého sú podozrivé alebo obvinené. Tieto informácie sa poskytnú bezodkladne v takom rozsahu, aký je potrebný na zaručenie spravodlivého konania a účinné uplatnenie práva na obhajobu.

2. Členské štáty zabezpečia, aby podozrivé alebo obvinené osoby, ktoré sú zatknuté alebo zadržané, boli informované o dôvodoch zatknutia alebo zadržania vrátane trestného činu, z ktorého spáchania sú podozrivé alebo obvinené.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa najneskôr pri podaní obžaloby súdu poskytli podrobné informácie o obvinení vrátane povahy a právnej kvalifikácie predmetného trestného činu, ako aj povahy predpokladanej účasti obvinenej osoby na spáchaní tohto činu.

4. Členské štáty zabezpečia, aby podozrivé alebo obvinené osoby boli bezodkladne informované o akýchkoľvek zmenách, ktoré sa týkajú informácií, ktoré im boli poskytnuté v súlade s týmto článkom, ak je to potrebné na zaručenie spravodlivého konania.“

Nemecké právo

12 § 184 ústavného zákona o súdoch (*Gerichtsverfassungsgesetz*, ďalej len „GVG“) znie:

„Súdnym jazykom je nemčina...“

13 § 187 GVG v znení zmien a doplnení po transpozícii smerníc 2010/64 a 2012/13 stanovuje:

„1. Pre obvineného alebo odsúdeného, ktorý neovláda nemecký jazyk alebo má sluchové či rečové postihnutie, súd prizve tlmočníka alebo prekladateľa, ak je to nevyhnutné pre výkon jeho práv v trestnom konaní. V jazyku, ktorému obvinený rozumie, ho súd poučí o tom, že v tejto súvislosti môže pre celé trestné konanie bezplatne požiadať o prizvanie tlmočníka alebo prekladateľa.

2. Z hľadiska uplatnenia procesných práv obvineného, ktorý neovláda nemecký jazyk, je spravidla nevyhnutný písomný preklad rozhodnutí o obmedzení osobnej slobody, ako aj o podaní obžaloby, trestných rozkazov a rozsudkov, ktoré nenadobudli právoplatnosť...“

- 14 § 132 Trestného poriadku (*Strafprozessordnung*, ďalej len „StPO“), ktorý sa týka zloženia záruky a splnomocnenia na doručovanie písomností, vo svojom odseku 1 upravuje:

„Ak obvinený, ktorý je dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu, nemá v oblasti pôsobnosti tohto zákona trvalé bydlisko alebo pobyt, ale nie sú splnené podmienky na vzatie do väzby, možno na zaistenie uskutočnenia trestného konania nariadiť, aby obvinený:

- (1) zložil primeranú záruku za peňažný trest, ktorý možno očakávať, a za trovy konania a
- (2) splnomocnil osobu, ktorá má bydlisko v obvode príslušného súdu, na doručovanie zásielok.“

- 15 § 410 StPO týkajúci sa odporu proti trestnému rozkazu a právoplatnosti stanovuje:

„1. Obvinený môže proti trestnému rozkazu na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, podať v lehote dvoch týždňov od doručenia odpor písomne alebo do zápisnice pracoviska súdu...“

2. Odpor sa môže obmedziť na určité body výhrad.

3. Pokiaľ sa proti trestnému rozkazu nepodal včas odpor, je tento rozkaz rovnocenný s právoplatným rozsudkom.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 16 Pri policajnej kontrole uskutočnenej 25. januára 2014 sa zistilo jednak, že pán Covaci, rumunský štátny príslušník, viedol na nemeckom území motorové vozidlo, pre ktoré nebola uzatvorená platná zmluva o povinnom poistení zodpovednosti vlastníka vozidla za škodu, a jednak, že tzv. zelená poistná karta, ktorú predložil nemeckým orgánom, bola falšovaná.

- 17 Pán Covaci, ktorý sa podrobil policajnému výsluchu, využil pomoc tlmočníka.

- 18 Keďže pán Covaci nemal v oblasti pôsobnosti nemeckého zákona ani trvalé bydlisko, ani pobyt, udelil neodvolateľné písomné splnomocnenie na preberanie súdnych písomností, ktoré mu boli adresované, trom úradníkom Amtsgerichtu Laufen (Okresný súd v Laufene). Podľa tohto splnomocnenia začínajú lehoty na podanie opravných prostriedkov plynúť už doručením súdnych rozhodnutí určeným splnomocnencom.

- 19 Po skončení vyšetrovania 18. marca 2014 podala Staatsanwaltschaft Traunstein (Prokuratúra v Traunsteine) na Amtsgerichte Laufen návrh na vydanie trestného rozkazu, ktorým sa pánovi Covacimu uložil peňažný trest.

- 20 Konanie upravené na prijatie takéhoto trestného rozkazu je zjednodušené a neobsahuje ústne pojednávanie alebo kontradiktórne prejednanie sporu. Tento rozkaz predstavuje predbežné rozhodnutie vydané súdom na žiadosť prokuratúry pre menej závažné trestné činy. V súlade s § 410 StPO trestný rozkaz nadobúda platnosť uplynutím dvojtýždňovej lehoty odo dňa doručenia, v niektorých prípadoch splnomocnencom odsúdeného. Odsúdený môže dosiahnuť kontradiktórne prejednanie sporu len podaním odporu voči uvedenému rozkazu pred uplynutím tejto lehoty. Po podaní odporu, písomne alebo ústne do zápisne v kancelárii súdu, súd nariadi vo veci pojednávanie.

- 21 Staatsanwaltschaft Traunstein v prejednávanej veci požadovala, aby bol trestný rozkaz doručený pánovi Covacimu prostredníctvom jeho splnomocnencov a navyše, aby sa jeho prípadné písomné vyhlásenia, vrátane podania odporu voči trestnému rozkazu, formulovali v nemeckom jazyku.
- 22 Po prvé sa Amtsgericht Laufen, ktorý prejednáva návrh na vydanie trestného rozkazu vo veci samej, pýta, či je v súlade s ustanoveniami smernice 2010/64, ktorými sa stanovuje bezplatná jazyková pomoc obvineným osobám v trestnom konaní, povinnosť vyplývajúca z § 184 GVG o použití nemčiny pri formulovaní odporu voči takémuto rozkazu.
- 23 Po druhé má vnútroštátny súd pochybnosti o zlučiteľnosti spôsobu doručenia uvedeného trestného rozkazu so smernicou 2012/13, predovšetkým jej článkom 6, ktorý stanovuje každému členskému štátu povinnosť zabezpečiť poskytnutie podrobných informácií o obvinení najneskôr pri podaní obžaloby súdu.
- 24 Za týchto podmienok Amtsgericht Laufen rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Majú sa článok 1 ods. 2, ako aj článok 2 ods. 1 a 8 smernice 2010/64... vykladať v tom zmysle, že bránia súdnemu príkazu, ktorým sa na základe § 184 [GVG] od obvinených osôb vyžaduje, aby opravné prostriedky účinne podávali len v jazyku daného súdu, v tomto prípade v nemčine?
2. Majú sa článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13... vykladať v tom zmysle, že bránia príkazu, aby obvinená osoba vymenovala splnomocnenca na doručovanie písomností, keď lehota na podávanie opravných prostriedkov začne plynúť už pri doručení splnomocnencovi na doručovanie písomností a v konečnom dôsledku je nepodstatné, či sa obvinená osoba o obvinení vôbec dozvie?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 25 Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú články 1 až 3 smernice 2010/64 vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ako je tá vo veci samej, ktorá v rámci trestného konania neumožňuje osobe, ktorej sa trestný rozkaz týka, podať voči nemu písomný odpor v inom jazyku ako je jazyk konania, hoci ho táto osoba neovláda.
- 26 Aby bolo možné odpovedať na túto otázku je potrebné uviesť, že článok 1 ods. 1 smernice 2010/64 upravuje právo na tlmočenie a preklad najmä v rámci trestného konania. Navyše článok 1 ods. 2 tejto smernice spresňuje, že právo sa vzťahuje na osoby od chvíle, keď sa od príslušných orgánov členského štátu dozvedia, že sú podozrivé alebo obvinené zo spáchania trestného činu, až do ukončenia konania, čo znamená konečné rozhodnutie o otázke, či podozrivé alebo obvinené osoby spáchali trestný čin, pričom sa v prípade potreby vzťahuje aj na odsúdenie a rozhodnutie o každom opravnom prostriedku.
- 27 Preto situácia osoby, ako je pán Covaci, ktorá chce podať odpor voči trestnému rozkazu, ktorý ešte nenadobudol právoplatnosť a ktorého je adresátom, zjavne spadá do pôsobnosti tejto smernice, takže táto osoba musí mať možnosť využiť právo na tlmočenie a preklad.
- 28 Pokiaľ ide o otázku, či osoba v situácii, ako je situácia pána Covaciho, môže využiť toto právo pri podaní odporu voči takémuto rozkazu v inom jazyku, ako je jazyk konania príslušného vnútroštátneho súdu, je potrebné poukázať na obsah článkov 2 a 3 smernice 2010/64. Tieto dva články totiž upravujú jednotlivo právo na tlmočenie a právo na preklad určitých základných dokumentov, teda dva aspekty práva stanoveného v článku 1 uvedenej smernice a uvedeného v jej samotnom názve.

- 29 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora je na účely výkladu ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri rozsudok Rosselle, C-65/14, EU:C:2015:339, bod 43 a citovanú judikatúru).
- 30 Pokiaľ ide o článok 2 smernice 2010/64, ktorý upravuje právo na tlmočenie, zo samotného znenia tohto článku vyplýva, že upravuje slovný preklad ústnych výpovedí, čím sa odlišuje od článku 3 tejto smernice, ktorý sa týka písomného prekladu určitých základných dokumentov.
- 31 V súlade s článkom 2 ods. 1 a 3 uvedenej smernice tak právom na preklad môžu disponovať len podozrivé alebo obvinené osoby, ktoré nie sú schopné sa samy vyjadrovať v jazyku konania či už z dôvodu, že ním nehovoria alebo mu nerozumejú, alebo z dôvodu, že trpia sluchovým postihnutím alebo poruchou reči.
- 32 Práve z tohto dôvodu sa článok 2 ods. 1 a 2 smernice 2010/64, ktoré vymenúvajú okolnosti, v prípade ktorých musí byť podozrivým alebo obvineným osobám poskytnutá pomoc tlmočníka, odvoláva, hoci nie vyčerpávacím spôsobom, len na situácie vedúce k ústnym výpovediam, ako sú policajný výsluch, všetky súdne pojednávania a akékoľvek potrebné predbežné pojednávania, ako aj komunikácie s právnym zástupcom v priamej súvislosti s akýmkoľvek výsluchom alebo pojednávaním počas konania alebo s podaním opravného prostriedku alebo inými procesnými žiadosťami.
- 33 Inými slovami, aby bol garantovaný spravodlivý proces a dotknutá osoba bola schopná uplatniť svoje práva na obhajobu, toto ustanovenie zabezpečuje, aby sa táto osoba mohla vyjadriť vo svojom jazyku, ak je vyzvaná vypovedať v rámci najmä trestného konania, či už priamo pred príslušnými súdnymi orgánmi alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu.
- 34 Tento výklad potvrdzujú ciele, ktoré sleduje smernica 2010/64.
- 35 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že táto smernica bola prijatá na základe článku 82 ods. 2 druhého pododseku písm. b) ZFEÚ, v zmysle ktorého môžu Európsky parlament a Rada Európskej únie ustanoviť minimálne pravidlá týkajúce sa práv jednotlivcov v trestnom konaní s cieľom uľahčiť v potrebnom rozsahu vzájomné uznávanie rozsudkov a iných justičných rozhodnutí, ako aj policajnú a justičnú spoluprácu v trestných veciach, ktoré majú cezhraničný rozmer.
- 36 Smernica 2010/64 tak v súlade so svojím odôvodnením 12 stanovuje spoločné minimálne pravidlá, ktoré sa majú uplatňovať v oblastiach tlmočenia a prekladu v trestnom konaní s cieľom posilniť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi.
- 37 Tieto pravidlá majú v súlade s odôvodnením 17 uvedenej smernice zabezpečiť bezplatnú a primeranú jazykovú pomoc, ktorá umožní podozrivým alebo obvineným osobám, ktoré nehovoria jazykom konania alebo mu nerozumejú, plne uplatniť ich právo na obhajobu a mala by zaručiť spravodlivý proces.
- 38 Požadovať však od členských štátov, ako to navrhuje najmä pán Covaci a nemecká vláda, nielen, aby dotknutým osobám umožnili plne a v ich jazyku byť informované o skutočnostiach, ktoré sú im vytýkané, a predložiť ich vlastnú verziu o týchto skutočnostiach, ale aj aby systematicky niesli náklady prekladu všetkých opravných prostriedkov podaných dotknutými osobami proti súdnym rozhodnutiam, ktoré sú im adresované, prekračuje ciele sledované samotnou smernicou 2010/64.
- 39 Ako totiž vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva dodržiavanie požiadaviek spojených so spravodlivým procesom sa obmedzuje na zabezpečenie, že obvinený vie, čo je mu vytýkané a môže sa obhajovať, bez požadovania písomného prekladu každého písomného dôkazu alebo oficiálnej spisovej písomnosti (rozsudok ESĽP z 19. decembra 1989, Kamasinski v. Rakúsko, séria A, č. 168, § 74).

- 40 Preto je predmetom práva na tlmočenie upraveného v článku 2 smernice 2010/64 tlmočnický preklad ústnych komunikácií medzi podozrivými alebo obvinenými osobami a vyšetrovateľmi, súdnymi orgánmi alebo prípadne právnym zástupcom s výnimkou písomného prekladu každej písomnosti predloženej podozrivými alebo obvinenými osobami.
- 41 Pokiaľ ide o situáciu vo veci samej, zo spisu, ktorým disponuje Súdny dvor, vyplýva, že trestný rozkaz upravený v nemeckom práve sa prijme na základe konania *sui generis*. Toto konanie totiž upravuje, že jedinou možnosťou pre obvineného ako dosiahnuť kontradiktórne prejednanie, v rámci ktorého plne využije svoje právo byť vypočutý, je podať odpor voči tomuto rozkazu. Tento odpor, ktorý môže byť podaný buď písomne alebo, ak je podaný ústne, priamo v kancelárii príslušného súdu, nemusí byť odôvodnený, musí sa podať v osobitne krátkej lehote dvoch týždňov odo dňa oznámenia uvedeného rozkazu a jeho podanie si nevyžaduje zásah právneho zástupcu, keďže ho môže podať samotný obvinený.
- 42 Za týchto okolností článok 2 smernice 2010/64 garantuje osobe v situácii, ako je situácia pána Covaciho, bezplatnú pomoc tlmočníka v prípade, ak podá sama ústny odpor voči trestnému rozkazu, ktorý je namierený voči nej, v kancelárii príslušného vnútroštátneho súdu, ktorý o tom vyhotoví zápisnicu, alebo podá odpor písomne s pomocou právneho zástupcu, ktorý vypracuje príslušný dokument v jazyku konania.
- 43 Pokiaľ ide o otázku, či článok 3 smernice 2010/64, ktorý upravuje právo na preklad určitých základných dokumentov, priznáva osobe nachádzajúcej sa v situácii, ako je situácia pána Covaciho, pomoc v oblasti prekladu v prípade, ak si praje podať voči trestnému rozkazu písomný odpor vypracovaný bez pomoci právneho zástupcu, je potrebné uviesť, že zo samotného znenia tohto článku vyplýva, že toto právo bolo navrhnuté s cieľom umožniť dotknutým osobám uplatniť ich práva na obhajobu a zaručiť spravodlivý proces.
- 44 Z toho vyplýva, ako uviedol v bode 57 svojich návrhov generálny advokát, že tento článok 3 v zásade upravuje len písomný preklad určitých dokumentov vypracovaných príslušnými orgánmi v jazyku konania do jazyka, ktorému rozumie dotknutá osoba.
- 45 Tento výklad navyše potvrdzuje na jednej strane zoznam dokumentov, ktoré článok 3 ods. 2 smernice 2010/64 považuje za základné a pri ktorých je z toho dôvodu preklad nevyhnutný. Tento zoznam totiž uvádza, hoci nie vyčerpávajúcim spôsobom, každé rozhodnutie, ktorým sa osoba pozbavuje osobnej slobody, každú obžalobu alebo obvinenie a každý rozsudok.
- 46 Na druhej strane uvedený výklad odôvodňuje aj skutočnosť, že právo na preklad upravené v článku 3 tejto smernice má, ako vyplýva z jeho odseku 4, za cieľ umožniť „podozriv[ým] alebo obvinen[ým] osob[ám], [aby sa] oboznámili s prípadom, ktorý sa proti nim vedie“.
- 47 Z toho vyplýva, že právo na preklad podľa článku 3 ods. 1 a 2 smernice 2010/64 v zásade nezahŕňa písomný preklad do jazyka konania dokumentu, ako je odpor podaný voči trestnému rozkazu, vypracovanému dotknutou osobou v jazyku, ktorému rozumie, ale ktorý nie je jazykom konania.
- 48 Smernica 2010/64 tak stanovuje len minimálne pravidlá, pričom ponecháva členským štátom voľnosť, ako to zdôrazňuje jej odôvodnenie 32, rozšíriť práva upravené v tejto smernici, aby sa vyššia úroveň ochrany poskytla aj v situáciách, ktorými sa uvedená smernica výslovne nezaobrá.
- 49 Okrem toho je dôležité uviesť, že článok 3 ods. 3 smernice 2010/64 výslovne umožňuje príslušným orgánom v jednotlivých prípadoch rozhodnúť, či aj iný dokument ako tie uvedené v článku 3 ods. 1 a 2 tejto smernice je považovaný za základný v zmysle tohto ustanovenia.

- 50 Preto prináleží vnútroštátnemu súdu zohľadniac najmä vlastnosti konania uplatniteľného na trestný rozkaz vo veci samej, uvedené v bode 41 tohto rozsudku, ako aj charakter veci, o ktorej rozhoduje, určiť, či sa odpor podaný písomne voči trestnému rozkazu musí považovať za základný dokument, ktorého preklad je nevyhnutný.
- 51 Z vyššie uvedeného vyplýva, že na prvú otázku je potrebné odpovedať, že články 1 až 3 smernice 2010/64 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ako je tá vo veci samej, ktorá v rámci trestného konania neumožňuje osobe, ktorej sa trestný rozkaz týka, podať voči nemu písomný odpor v inom jazyku ako je jazyk konania, hoci ho táto osoba neovláda, pod podmienkou, že príslušné orgány sa v súlade s článkom 3 ods. 3 tejto smernice nedomnievajú, že tento odpor predstavuje vzhľadom na dotknuté konanie a okolnosti prejednávanej veci základný dokument.

O druhej otázke

- 52 Svojou druhou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13 vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave členského štátu, ako je tá vo veci samej, ktorá v rámci trestného konania ukladá obvinenej osobe bez trvalého pobytu na území členského štátu povinnosť určiť splnomocnenca na doručenie trestného rozkazu, ktorý sa jej týka, pričom lehota na podanie odporu voči tomuto rozkazu začína plynúť už jeho doručením uvedenému splnomocnencovi.
- 53 Pri odpovedi na túto otázku je potrebné uviesť, že článok 1 smernice 2012/13 upravuje práva na informácie podozrivých alebo obvinených osôb o ich právach v trestnom konaní a o obvinení vznesenom voči nim.
- 54 Ako vyplýva zo znenia článkov 3 a 6 tejto smernice, právo uvedené v jej článku 1 sa týka minimálne dvoch odlišných práv.
- 55 Na jednej strane podozrivé alebo obvinené osoby musia byť v súlade s článkom 3 smernice 2012/13 informované minimálne o určitých procesných právach, ktoré toto ustanovenie uvádza v zozname obsahujúcom právo na prístup k advokátovi, nárok na bezplatné právne poradenstvo a podmienky poskytnutia takéhoto poradenstva, právo na informácie o obvinení, právo na tlmočenie a preklad, ako aj právo nevypovedať.
- 56 Na druhej strane uvedená smernica definuje vo svojom článku 6 pravidlá týkajúce sa práva na informácie o obvinení.
- 57 Pri otázke položenej vnútroštátnym súdom, ktorá sa konkrétnejšie týka rozsahu tohto práva, je potrebné preskúmať, či je článok 6 smernice 2012/13, ktorý definuje toto právo, uplatniteľný v rámci osobitného konania, ako je konania vo veci samej, vedúceho k prijatiu trestného rozkazu.
- 58 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že podľa samotného článku 2 smernice 2012/13 sa táto smernica vzťahuje na akékoľvek osoby od chvíle, keď sa od príslušných orgánov členského štátu dozvedia, že sú podozrivé alebo obvinené zo spáchania trestného činu, až do ukončenia konania, čo znamená právoplatné rozhodnutie o otázke, či podozrivá alebo obvinená osoba spáchala trestný čin, vrátane prípadného vynesenia rozsudku a rozhodnutia o opravnom prostriedku.
- 59 Keďže, ako bolo konštatované v bode 27 tohto rozsudku, trestný rozkaz, o ktorého vydanie proti páňovi Covacimu bol požiadaný vnútroštátny súd, nenadobudne právoplatnosť pred uplynutím lehoty stanovenej na podanie odporu voči nemu, spadá situácia osoby, ako je pán Covaci, zjavne do pôsobnosti smernice 2012/13, a preto má mať dotknutá osoba právo byť informovaná o obvinení, a to počas celého konania.

- 60 Hoci je pravda, že z dôvodu skrátenia a zjednodušenia predmetného konania dôjde k doručeniu trestného rozkazu, ako je ten vo veci samej, až po vyjadrení sa súdu k dôvodnosti obvinenia, stále platí, že súd sa v tomto rozkaze vyjadruje len predbežne a že jeho doručenie predstavuje pre obvineného prvú príležitosť byť informovaný o obvinení voči nemu. Toto potvrdzuje okrem iného aj skutočnosť, že táto osoba je oprávnená podať nie opravný prostriedok voči tomuto rozkazu na iný súd, ale odpor na ten istý súd, na základe ktorého nasleduje bežné kontradiktórne prejednanie sporu, v rámci ktorého si môže plne uplatniť svoje právo na obhajobu predtým, ako sa súd znova vyjadrí k dôvodnosti obvinenia voči nej.
- 61 Preto sa má doručenie trestného rozkazu považovať v súlade s článkom 6 smernice 2012/13 za formu oznámenia obvinenia voči dotknutej osobe a musí tak spĺňať požiadavky uvedené v tomto článku.
- 62 Je pravda, ako uviedol v bode 105 svojich návrhov generálny advokát, že smernica 2012/13 neupravuje postupy, na základe ktorých má byť informácia o obvinení uvedená v jej článku 6 oznámená tejto osobe.
- 63 Tieto postupy však nemôžu ohroziť cieľ sledovaný najmä daným článkom 6, ktorý pozostáva, ako vyplýva aj z odôvodnenia 27 uvedenej smernice, z umožnenia osobám podozrivým alebo obvineným zo spáchania trestného činu pripraviť ich obhajobu a zaručenia spravodlivého procesu.
- 64 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však vyplýva, že vnútroštátna právna úprava vo veci samej stanovuje, že trestný rozkaz sa doručí splnomocnencom obvinenej osoby a že táto disponuje dvojtýždňovou lehotou na podanie odporu voči tomuto rozkazu, pričom lehota plynie od doručenia rozkazu uvedenému splnomocnencovi. Po uplynutí tejto lehoty sa rozkaz stáva právoplatným.
- 65 V rámci odpovede na otázku položenú vnútroštátnym súdom nie je relevantné sa vyjadrovať k vhodnosti dvojtýždňovej prekluzívnej lehoty, je však potrebné uviesť, že tak cieľ, ktorý pozostáva z umožnenia obvinenej osobe pripraviť svoju obhajobu, ako aj nevyhnutnosť zabrániť diskriminácii medzi jednak obvinenými s bydliskom spadajúcim do pôsobnosti dotknutého vnútroštátneho zákona a jednak obvinenými bez takéhoto bydliska, ktorí sú ako jediní povinní určiť splnomocnenca na doručenie súdnych rozhodnutí, vyžadujú, aby obvinený disponoval celou dĺžkou lehoty.
- 66 Ak predmetná dvojtýždňová lehota začína plynúť od okamihu, keď sa obvinená osoba skutočne dozvedela o trestnom rozkaze, ktorý obsahuje informáciu o obvinení, v zmysle článku 6 smernice 2012/13 je zaistené, že táto osoba disponuje celou dĺžkou lehoty.
- 67 Naopak, ak, ako v prejednávanej veci, začína uvedená lehota plynúť doručením trestného rozkazu splnomocnencovi obvinenej osoby, táto osoba nemôže efektívne uplatniť svoje práva na obhajobu a proces je spravodlivý, len ak disponuje celou lehotou, t. j. dĺžka tejto lehoty nemôže byť skrátená o nevyhnutný čas, ktorý potreboval splnomocnenec na oznámenie trestného rozkazu jeho adresátovi.
- 68 Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné na druhú prejudiciálnu otázku odpovedať, že článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia právnej úprave členského štátu, ako je tá vo veci samej, ktorá v rámci trestného konania ukladá obvinenej osobe bez trvalého pobytu na území členského štátu povinnosť určiť splnomocnenca na doručenie trestného rozkazu, ktorý sa jej týka, pod podmienkou, že táto osoba má skutočne k dispozícii celú lehotu stanovenú na podanie odporu voči uvedenému rozkazu.

O trovách

- ⁶⁹ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. Články 1 až 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ako je tá vo veci samej, ktorá v rámci trestného konania neumožňuje osobe, ktorej sa trestný rozkaz týka, podať voči nemu písomný odpor v inom jazyku, ako je jazyk konania, hoci ho táto osoba nevláda, pod podmienkou, že príslušné orgány sa v súlade s článkom 3 ods. 3 tejto smernice nedomnievajú, že tento odpor predstavuje vzhľadom na dotknuté konanie a okolnosti prejednávanej veci základný dokument.
2. Článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia právnej úprave členského štátu, ako je tá vo veci samej, ktorá v rámci trestného konania ukladá obvinenej osobe bez trvalého pobytu na území členského štátu povinnosť určiť splnomocnenca na doručenie trestného rozkazu, ktorý sa jej týka, pod podmienkou, že táto osoba má skutočne k dispozícii celú lehotu stanovenú na podanie odporu voči uvedenému rozkazu.

Podpisy